

KALASÄÄSKIREVIIRIN HUOMIOON OTTAMINEN PIHTIPUTAAN ILOSJOEN TUULIVOIMAHANKKEESSA

Suunnitelma lieventävistä ja korvaavista toimenpiteistä

Pihtiputaan Ilosjoelle suunnitellun tuulivoimahankkeen lähiympäristössä on aiemmin pesinyt kalasääski, jonka havaittiin lentävän hankealueen koillisreunan yllä myös vuoden 2014 linnustoselvityksessä. Tehdyn huolellisen pesimäaikaisen selvityksen perusteella hankealueella tai sen läheisyydessä ei kuitenkaan vuonna 2014 todettu kalasääsken pesintää. Alueen pohjoisreunassa on vanha ihmisen rakentama tekopesä, joka ei ilmeisesti vuosiin ole ollut asuttu. Vaikka kalasääsken viimeaikainen pesintä alueella on epävarmaa, lajin suojelemiseen tullaan hankkeessa kiinnittämään erityistä huomiota.

Tuulivoimala-alueen kalasääskelle aiheuttaman potentiaalisen riskin minimoimiseksi ja kompensoimiseksi tullaan lähialueelle rakentamaan uusia (korvaavia), kalasääskelle sopivia tekopesiä. Uusien tekopesien sijoittelulla lajin reviiriä ja keskeisiä lentoreittejä voidaan etäännyttää ja ohjata pois päin tuulivoimaloista, jolloin riski törmäyksille vähenee oleellisesti. Vastaavalla tavalla on eri hankkeiden suunnittelussa menetelty myös aiemmin niin Suomessa kuin ulkomaillakin.

Kalasääski lentää varsin suoraviivaisesti pesäpaikkansa ja suosituimpien kalastusvesiensä välillä. Pesäpaikkojen sijoittelulla voidaan vaikuttaa ratkaisevasti siihen, mihin linnut asettuvat pesimään. Etelä-Suomen kalasääskistä yli 90 % pesii rengastajien ja muiden lintuharrastajien rakentamissa tekopesissä, koska talousmetsien tasakorkeat ja heikko-oksaiset, suippolatvaiset puut eivät sovellu jopa tonnin painoisen risupesän turvalliseksi alustaksi. Hyvä tekopesä houkuttelee parin suurella todennäköisyydellä pesimään valitulla paikalla, koska luonnonlatvoista on pulaa. Tekopesän avulla kalasääski on näin ollen houkuteltavissa pesimään haluttuun paikkaan.

Suunnitelman mukaan kalasääsken perehtynyt asiantuntija suunnittelee Ilosjoen lähialueelle kaksi uutta tekopesää lajin elinympäristövaatimusten mukaan. Tekopesät rakennetaan niin, että ne ovat valmiina ennen vuoden 2016 pesimäkauden alkua.

Sopivia tekopesäpaikkoja löytyy alustavan karttatarkastelun perusteella korkeimmilta, kallioisilta mäiltä esim. hankealueen itä- ja pohjoispuolelta. Kun tekopesät on rakennettu, voidaan lähellä hankealueen pohjoisrajaa sijaitseva vanha, asumaton tekopesä purkaa, jotta kalasääski ei tulevaisuudessa asettuisi siihen pesimään. Menettely edellyttää asianmukaista lupaa viranomaisilta.

Pesäpuun lisäksi paikan valinnassa otetaan huomioon rauhallisuus pesän lähiympäristön häiriöltä. Lisäksi arvioidaan lähimmät sääkselle sopivat eli matalat, tyynet ja kalaisat saalistuspaikat, sekä lentosuunnat niiden ja tekopesäpaikkojen välillä. Tekopesien sijoittamisessa otetaan huomioon myös lähiseudun muut pesivät kalasääskiparit, jotta uusi tekopesä ei tule liian lähelle naapuripareja.

24.3.2015

Yksityiskohtainen suunnitelma tekopesien rakentamisesta laaditaan paikalliseen sääksi- ja aluetuntemukseen pohjautuen edellä esitettyjen yleisperiaatteiden mukaisesti.

24.3.2015

Pertti Koskimies
FL, ornitologi, kalasääskitutkija

Aapo Ahola
FM, biologi, tutkimussuunnittelija

Faunatica Oy